

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Kurs: Svenska 1

Tema: Nordiska myter – från Yggdrasil till Ragnarök

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

I kursen Svenska 1 ingår att läsa, analysera och samtala om litterära och andra texter. Eleverna ska arbeta med både klassiska och moderna texter och relatera dessa till centrala teman och motiv.

Ämnets syfte är att eleverna ska få en förståelse för hur språk och berättande kan användas för att förmedla olika perspektiv och erfarenheter. Detta inkluderar att undersöka kulturella uttryck, bland annat mytologiska texter.

Centralt innehåll för Svenska 1 omfattar bland annat att eleverna ska kunna analysera och reflektera över texter ur ett genusperspektiv och även om kulturella och historiska aspekter av berättelser.

Betygskriterium (E)

Eleven kan läsa, reflektera över och göra enkla sammanfattningar av texter samt skriva egna texter som anknyter till det lästa.

Eleven kan i huvudsak följa skriftspråkets normer för språkriktighet och använder ett språk som är anpassat till syfte och mottagare.

Eleven kan analysera texter och resonera kring deras innehåll, samt ge exempel på gemensamma teman och motiv i litterära verk.

[Gy11, Svenska 1]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till Nordiska myter (10 min)

- Presentera boken "Nordiska myter" av Neil Gaiman och ge en kort översikt över de myter och gudar som behandlas i texten.
- Förklara hur de nordiska myterna speglar mänskliga känslor och egenskaper genom gudar som Oden, Thor, Loki och Freja.
- Diskutera den fornnordiska kosmologin, med fokus på Yggdrasil och världens uppbyggnad.
- Fråga eleverna vad de vet om de nordiska myterna och om de ser några paralleller till andra mytologier, som den grekiska.

2. Analys av Oden och hans visdomslängtan (10 min)

- Läs ett kapitel där Oden söker visdom, exempelvis när han offerar sitt öga.
- Diskutera vad det innebär att söka visdom till vilket pris som helst, och hur detta kan relateras till mänskliga erfarenheter.
- Jämför Oden med andra litterära figurer som också söker visdom (t.ex. Faust).
- Ställ frågor till klassen om Oden som en komplex och mänsklig gud.

3. Thor - en godmodig men klumpig gud (10 min)

- Läs ett kapitel om Thor och hans oförmåga att förstå allvaret i vissa situationer.
- Diskutera vad Thors personlighet säger om de nordiska myternas värderingar och hur hans godmodiga men ofta misslyckade handlingar reflekterar mänskliga svagheter.
- Jämför Thor med andra hjältefigurer och diskutera vad som gör honom till en sympatisk karaktär trots hans fel.
- Följ upp med diskussion om hur vi ser på hjältar i dagens litteratur och film.

4. Freja och hennes roll i mytologin (10 min)

- Läs om Freja och hennes skönhet samt hennes förmåga att använda sin charm för att påverka andra.
- Diskutera Frejas dubbla roller som både en förfärande och älskad gudinna.
- Koppla Frejas historia till ämnen som könsroller och makt i berättelser.
- Låt eleverna reflektera över Frejas påverkan i den nordiska mytologin och jämför med andra kvinnliga mytologiska figurer.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Nordisk kosmologi och Yggdrasil:** Beskriv hur de nordiska myterna skildrar världen genom Yggdrasil, världsträdet, och hur myterna förklarar relationerna mellan de olika världarna (Asgård, Midgård, Hel, etc.). Yggdrasil symboliserar livets cykel och världens sammanhållning.
- **Oden och visdom:** Oden är en central figur i den nordiska mytologin, särskilt för hans längtan efter visdom. Hans offer, bland annat ögat för att få kunskap, är centralt för förståelsen av hans karaktär.
- **Thor och hans äventyr:** Thor är den godmodige men klumpige guden

som ofta hamnar i svåra situationer på grund av sin oförmåga att förstå konsekvenserna av sina handlingar. Hans äventyr speglar idéer om mod, styrka och mänsklig svaghet.

- **Loki som trickster:** Loki är den listige guden, både hjälte och skurk, som ofta skapar problem för andra gudar men också löser problem genom sin listighet. Hans karaktär visar på hur komplexa individers roller kan vara.
- **Freja och könsroller:** Freja är en av de mest intressanta gudarna, både vacker och mäktig. Hennes roll som en av de främsta kvinnliga figurerna i den nordiska mytologin visar på gamla könsroller men också hur de utmanades och tolkades i myterna.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Yggdrasil	Det mytologiska världsträdet som förbinder alla världar i den nordiska mytologin.	Härstammar från fornsvenska och gammalnordiska, "Ygg" betyder "den som skakar" och "drasil" betyder "stolpe" eller "träd".
Asgård	Gudarna och deras hemvist i den nordiska mytologin.	Gammalnordiska "áss" betyder "gud" och "gård" betyder "gård" eller "hem".
Ragnarök	Slutet på världen, då gudarna kämpar i en sista strid.	Gammalnordiska "ragna" betyder "gud" och "rök" betyder "ödeläggelse" eller "domedag".
Freja	Gudinna av kärlek, skönhet och krig.	Ursprung från gammalnordiska "frejja", vilket betyder "fru" eller "dam".
Oden	Allfadern i den nordiska mytologin, känd för sin visdom.	Från gammalnordiska "Óðinn", relaterat till ordet "óðr" som betyder "sinne" eller "poesi".

Diskussionsfrågor

- Vad betyder det att en gud i mytologin söker visdom till vilket pris som helst? Kan vi se några paralleller i dagens samhälle?
- Thor är både en hjälte och en figur som gör misstag. Hur påverkar detta vår syn på hjältar i litteratur och film?
- Freja som en kvinnlig gudinna skildras både som vacker och mäktig. Hur kan detta kopplas till dagens diskussion om könsroller och makt?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och tilldelas en specifik gud från den nordiska

mytologin (t.ex. Oden, Thor, Loki eller Freja). Varje grupp får i uppdrag att skapa en kort dramatisering av en scen där deras gud interagerar med andra gudar eller människor. Grupperna ska presentera sina dramatiseringar för klassen och efter varje framförande diskutera vad scenen säger om guden i fråga och hur karaktärsdrag och mytologiska teman gestaltas i handlingen.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är Yggdrasil och vilken funktion har det?	Yggdrasil är världsträdet som binder samman alla världar i den nordiska mytologin.
Vilken symbolik finns i Odens offer av sitt öga?	Odens offer för visdom speglar människans sökande efter kunskap, även på bekostnad av personliga uppoffringar.
Beskriv Thors roll som hjälte.	Thor är en godmodig men klumpig hjälte som ständigt hamnar i svåra situationer.
Hur skiljer sig Loki från andra gudar?	Loki är en trickster, både hjälte och skurk, som skapar både problem och lösningar.
Vad innebär Ragnarök i den nordiska mytologin?	Ragnarök är den sista striden mellan gudar och jättar som leder till världens undergång.
Hur speglas mänskliga egenskaper i de nordiska gudarna?	Gudarna i mytologin har mänskliga egenskaper som begär, svagheter och konflikter.
Vad kan vi lära oss från Freja som en kvinnlig gudinna?	Freja visar på både makt och sårbarhet i hur kvinnor ofta framställs i mytologi och litteratur.
Hur påverkar myterna vårt sätt att förstå världen?	Myterna hjälper oss att förstå universella teman som makt, visdom och moral på ett symboliskt sätt.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort uppsats om en nordisk gud eller myt. Uppgiften är att analysera hur den valda guden eller myten speglar viktiga värderingar eller livsfrågor som fortfarande är relevanta i dagens samhälle. Eleverna ska även inkludera en jämförelse med en annan mytologi eller religion, och diskutera likheter och skillnader.

Citat

“Visdom kommer genom lidande.” – Oden, från den nordiska mytologin, i boken *“Nordiska myter”* av Neil Gaiman.

Detta citat reflekterar Odens tro på att kunskap och visdom ofta kräver personliga uppoffringar, vilket speglar ett universellt tema om att lärdom ofta kommer genom svårigheter och utmaningar.

Tags: [Lektion](#)